

PAKIET KONSULTACYJNY

Uwagi do projektu Statutu Sołectwa Warkały

Dokument roboczy do wykorzystania przy wypełnianiu Karty konsultacyjnej w konsultacjach społecznych dotyczących projektów statutów sołectw Gminy Jonkowo.

Termin konsultacji: 26 maja 2026 r. - 8 czerwca 2026 r.

Sołectwo: Warkały

Wersja przygotowana do spokojnego, formalnego zgłoszenia uwag - bez personalnych ocen i bez języka polemicznego.

Instrukcja użycia

- W oryginalnej Karcie konsultacyjnej należy uzupełnić dane zgłaszającego: imię i nazwisko, adres do korespondencji, e-mail oraz telefon.
- W wykazie sołectw należy podkreślić: Warkały.
- W części I, II i III karty można wpisać krótką treść przygotowaną poniżej.
- Szczegółowe propozycje najlepiej złożyć jako Załącznik nr 1 do Karty konsultacyjnej.
- Dokument należy podpisać. Przy wysyłce przez e-Doręczenia najlepiej załączyć podpisany skan albo dokument podpisany elektronicznie.

Treść do wpisania w Kartę konsultacyjną

I. Opinia zgłaszającego do konsultowanego projektu

Pozytywnie oceniam przeprowadzenie konsultacji społecznych dotyczących projektu Statutu Sołectwa Warkały. Jednocześnie uważam, że projekt wymaga uzupełnienia o mechanizmy wzmacniające jawność, rozliczalność, udział mieszkańców, kontrolną rolę Zebrania Wiejskiego, ciągłość działania Sołectwa w razie wygaśnięcia mandatu Sołtysa, uporządkowane kanały informacyjne oraz przejrzyste zasady korzystania z mienia komunalnego i prowadzenia dokumentacji Sołectwa. Statut powinien nie tylko porządkować organizację Sołectwa, ale także wdrażać dobre praktyki samorządowe: sprawozdawczość, jawność dokumentów, udział mieszkańców w planowaniu działań, opiniowanie spraw dotyczących mienia i inwestycji oraz jasny obieg wniosków.

II. Proponowane zmiany w konsultowanym projekcie

Wnoszę o uwzględnienie propozycji zmian wskazanych w Załączniku nr 1 do niniejszej Karty konsultacyjnej, obejmujących w szczególności: doprecyzowanie obowiązków sprawozdawczych Sołtysa, wzmocnienie jawności protokołów i uchwał, uporządkowanie obiegu wniosków mieszkańców, zasad korzystania z mienia komunalnego, procedur wyborczych i odwoławczych, cyfrowych kanałów informacyjnych, monitoringu, partnerstwa z organizacjami społecznymi, inicjatywami mieszkańców oraz społecznie działającymi inicjatywami mieszkańców oraz społecznie działającymi grupami mieszkańców - z wyraźnym zastrzeżeniem, że nie są one organami Sołectwa - oraz inicjatywy mieszkańców w sprawie zmian Statutu Sołectwa.

III. Uzasadnienie konieczności zmiany

Proponowane zmiany mają na celu zwiększenie przejrzystości funkcjonowania Sołectwa Warkały, ograniczenie ryzyka uznaniowości, zapewnienie mieszkańcom dostępu do informacji o działaniach organów Sołectwa, wzmocnienie udziału mieszkańców w sprawach publicznych, uporządkowanie zasad współpracy z organizacjami społecznymi oraz stworzenie mieszkańcom realnego, formalnego trybu inicjowania zmian Statutu Sołectwa bez naruszania kompetencji Rady Gminy.

ZAŁĄCZNIK NR 1

Uwagi i propozycje zmian do projektu Statutu Sołectwa Warkały

Dokument konsultowany: projekt Statutu Sołectwa Warkały. Celem zgłoszonych uwag jest wzmocnienie samorządności mieszkańców, jawności działania organów Sołectwa, rozliczalności Sołtysa i Rady Sołeckiej, ciągłości działania organu wykonawczego Sołectwa, przejrzystego gospodarowania mieniem komunalnym oraz wdrożenie praktycznych standardów komunikacji, planowania i kontroli społecznej.

Podstawa i kierunek uwag

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym organizację i zakres działania jednostki pomocniczej określa rada gminy odrębnym statutem po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami. Statut powinien określać w szczególności zasady i tryb wyborów organów jednostki pomocniczej, organizację i zadania tych organów, zakres zadań przekazywanych jednostce przez gminę oraz zakres i formy kontroli oraz nadzoru. W sołectwie organem uchwałodawczym jest Zebranie Wiejskie, organem wykonawczym Sołtys, a działalność Sołtysa wspomaga Rada Sołecka.

Projekt Statutu Sołectwa Warkały zawiera podstawowe rozwiązania organizacyjne, jednak wymaga uzupełnienia o praktyczne bezpieczniki: obowiązek sprawozdawczości, jawność protokołów, przejrzysty obieg wniosków, zasady dostępu do dokumentów, jasne procedury wyborcze i odwoławcze, uporządkowane kanały informacyjne, zasady partnerstwa z organizacjami społecznymi oraz formalny tryb inicjatywy mieszkańców w sprawie zmian Statutu.

Dodatkowo, przy formułowaniu uwag uwzględniono obywatelskie standardy promowane w materiałach programu Masz Głos, w szczególności: realny udział mieszkańców w zebraniach wiejskich, prawo do zgłaszania propozycji, dostęp do dokumentów dotyczących funduszu sołeckiego, wcześniejsze informowanie o sprawach poddawanych pod obrady oraz potrzebę kończenia zebrań konkretnymi ustaleniami i informacją zwrotną.

Uwaga 1 Dotyczy	§ 2 - organy Sołectwa
Problem	Projekt wskazuje Zebranie Wiejskie jako organ uchwałodawczy, ale nie wzmacnia dostatecznie jego roli jako miejsca społecznej kontroli nad wykonywaniem uchwał i wniosków mieszkańców.
Proponowana zmiana	Dodać ustęp: „Zebranie Wiejskie, jako organ uchwałodawczy Sołectwa, wykonuje również społeczną kontrolę nad realizacją uchwał, wniosków mieszkańców, wykorzystaniem środków pozostających w dyspozycji Sołectwa oraz sposobem korzystania z mienia komunalnego przekazanego Sołectwu.”
Uzasadnienie	Zapis nie tworzy nowego organu, lecz doprecyzowuje praktyczną rolę Zebrania Wiejskiego. Mieszkańcy powinni mieć możliwość nie tylko podejmowania uchwał, ale także uzyskiwania informacji, czy uchwały i wnioski zostały wykonane.

Uwaga 2 Dotyczy	§ 4 - zadania Sołectwa
Problem	W projekcie brakuje wyraźnego zapisu o współpracy Sołectwa z organizacjami społecznymi, kołami gospodyń wiejskich, stowarzyszeniami, OSP, fundacjami i inicjatywami mieszkańców oraz inicjatywami mieszkańców oraz społecznie działającymi grupami mieszkańców działającymi społecznie na rzecz lokalnej wspólnoty.
Proponowana zmiana	W § 4 ust. 1 dodać punkt: „współpraca z organizacjami społecznymi, kołami gospodyń

	wiejskich, ochotniczymi strażami pożarnymi, stowarzyszeniami, fundacjami, inicjatywami mieszkańców oraz inicjatywami mieszkańców oraz społecznie działającymi grupami mieszkańców działającymi społecznie na rzecz lokalnej wspólnoty oraz innymi podmiotami działającymi na rzecz lokalnej społeczności.”
Uzasadnienie	Sołectwo nie działa w próżni. Współpraca z lokalnymi organizacjami wzmacnia aktywność mieszkańców, pozwala skuteczniej realizować wydarzenia, projekty społeczne i działania integracyjne oraz zapobiega traktowaniu aktywnych grup mieszkańców jako podmiotów zewnętrznych wobec wspólnoty sołectkiej.

Uwaga 3 Dotyczy	§ 6 - obowiązki Sołtysa
Problem	Projekt przewiduje, że Sołtys co najmniej raz w roku przedstawia informację ze swojej działalności. Zapis jest zbyt ogólny i nie określa minimalnego zakresu takiej informacji.
Proponowana zmiana	Po § 6 ust. 2 dodać: „Sołtys przedstawia na każdym zwyczajnym Zebraniu Wiejskim informację o działalności Sołectwa od poprzedniego zebrania, obejmującą w szczególności: wykonane działania i przedsięwzięcia, stan realizacji uchwał i wniosków, informacje o wykorzystaniu środków finansowych Sołectwa, informacje o stanie mienia komunalnego przekazanego Sołectwu, sprawy będące w toku oraz planowane działania i założenia pracy Sołectwa na kolejny okres.”
Uzasadnienie	Mieszkańcy powinni wiedzieć, co zostało wykonane, czego nie wykonano, jakie sprawy pozostają w toku i jakie działania są planowane. Bez takiej informacji Zebranie Wiejskie nie ma realnej możliwości oceny pracy organów Sołectwa.

Uwaga 4 Dotyczy	§ 6 - forma informacji Sołtysa
Problem	Projekt nie wskazuje, czy informacja Sołtysa ma być odnotowana w protokole ani czy mieszkańcy mogą żądać jej uzupełnienia.
Proponowana zmiana	Dodać ustęp: „Informacja, o której mowa powyżej, podlega odnotowaniu w protokole Zebrania Wiejskiego. Zebranie Wiejskie może zgłosić do niej uwagi albo zobowiązać Sołtysa do uzupełnienia informacji na kolejnym zebraniu.”
Uzasadnienie	Zapis zapewnia ślad dokumentowy i realną rozliczalność. Informacja ustna bez odnotowania w protokole nie daje mieszkańcom pewności, co zostało przedstawione i jakie zobowiązania przyjęto.

Uwaga 5 Dotyczy	§ 7 - Rada Sołecka
Problem	Rada Sołecka została opisana przede wszystkim jako ciało wspomagające Sołtysa. Brakuje katalogu konkretnych zadań, które wzmacniałyby jej funkcję doradczą, inicjatywną i społeczną.
Proponowana zmiana	Dodać ustęp: „Do zadań Rady Sołeckiej należy w szczególności: opiniowanie projektów uchwał Zebrania Wiejskiego, przygotowywanie propozycji przedsięwzięć sołeckich, opiniowanie sposobu wykorzystania mienia sołeckiego, wspieranie przygotowania wniosków do funduszu sołeckiego, zbieranie wniosków mieszkańców, współpraca z organizacjami społecznymi oraz wspieranie Sołtysa w bieżącej komunikacji z mieszkańcami.”
Uzasadnienie	Konkretny katalog zadań zapobiega sprowadzeniu Rady

	Sołeckiej do roli wyłącznie pomocniczej i wzmacnia jej odpowiedzialność wobec mieszkańców.
Uwaga 6 Dotyczy	§ 7 - posiedzenia Rady Sołeckiej
Problem	Projekt nie przewiduje obowiązku sporządzania notatek lub protokołów z posiedzeń Rady Sołeckiej.
Proponowana zmiana	Dodać ustęp: „Z posiedzeń Rady Sołeckiej sporządza się krótką notatkę obejmującą datę, uczestników, omawiane sprawy i przyjęte ustalenia. Notatka jest dostępna do wglądu mieszkańców Sołectwa, z wyłączeniem danych podlegających ochronie.”
Uzasadnienie	W praktyce wiele istotnych ustaleń zapada między Zebraniami Wiejskimi. Notatka z posiedzenia Rady Sołeckiej zwiększa przejrzystość i ogranicza ryzyko nieformalnego podejmowania decyzji bez śladu dokumentowego.
Uwaga 7 Dotyczy	§ 8 - porządek obrad Zebrania Wiejskiego
Problem	Projekt nie gwarantuje, że na każdym zwyczajnym zebraniu mieszkańcy usłyszą informację o działaniach Sołtysa, stanie realizacji wniosków i planach.
Proponowana zmiana	Dodać ustęp: „Porządek obrad zwyczajnego Zebrania Wiejskiego powinien obejmować punkt dotyczący informacji Sołtysa o działalności Sołectwa, realizacji wcześniejszych uchwał i wniosków, sprawach będących w toku oraz planowanych działaniach.”
Uzasadnienie	Taki punkt porządku obrad zapewnia regularną informację dla mieszkańców i wzmacnia funkcję Zebrania Wiejskiego jako miejsca rzeczywistego dialogu o sprawach Sołectwa.
Uwaga 8 Dotyczy	§ 8 - wnioski mieszkańców i protokół
Problem	Projekt wskazuje elementy protokołu, ale warto jednoznacznie zabezpieczyć obowiązek wpisywania wniosków zgłaszanych przez mieszkańców.
Proponowana zmiana	Dodać ustęp: „Wnioski zgłoszone przez mieszkańców podczas Zebrania Wiejskiego podlegają odnotowaniu w protokole wraz z informacją o sposobie ich rozpatrzenia albo przekazania właściwemu organowi.”
Uzasadnienie	Zapis przeciwdziała sytuacjom, w których sprawy zgłaszane przez mieszkańców nie znajdują odzwierciedlenia w dokumentacji zebrania. Ma to znaczenie dla prawa mieszkańców do kontroli i dalszego monitorowania spraw.
Uwaga 9 Dotyczy	§ 8 ust. 17 - przekazywanie protokołu i uchwał
Problem	Projekt przewiduje przekazanie protokołu i uchwał Wójtowi. Dla pełniejszej kontroli i przejrzystości dokumenty powinny trafiać także do Przewodniczącego Rady Gminy.
Proponowana zmiana	Zmienić zapis tak, aby brzmiał: „Sołtys przekazuje Wójtowi oraz Przewodniczącemu Rady Gminy protokół wraz z listą obecności, uchwałami i załącznikami najpóźniej w ciągu 7 dni od daty odbycia Zebrania Wiejskiego. Drugi egzemplarz protokołu pozostaje w dyspozycji Sołtysa.”
Uzasadnienie	Rada Gminy jest organem stanowiącym i kontrolnym gminy. Automatyczne przekazywanie dokumentów także Przewodniczącemu Rady Gminy zwiększa przejrzystość i ogranicza ryzyko, że sprawy mieszkańców pozostaną wyłącznie na poziomie obiegu między Sołtysiem a Wójtem.
Uwaga 10 Dotyczy	§ 8 - dostęp mieszkańców do protokołów

Problem	Projekt nie określa wprost zasad udostępniania protokołów mieszkańcom.
Proponowana zmiana	Dodać ustęp: „Protokół z Zebrania Wiejskiego, z wyłączeniem danych podlegających ochronie, udostępnia się mieszkańcom Sołectwa w sposób zwyczajowo przyjęty oraz na wniosek mieszkańca, nie później niż w terminie 14 dni od dnia zebrania.”
Uzasadnienie	Jawność protokołów jest podstawowym warunkiem kontroli społecznej. Mieszkańcy powinni mieć możliwość sprawdzenia, jakie wnioski zgłoszono, jakie uchwały podjęto i jakie ustalenia przyjęto.

Uwaga 11 Dotyczy	§ 8 ust. 18-19 - załatwianie wniosków
Problem	Projekt przewiduje, że Wójt załatwia wnioski w ramach kompetencji lub przekazuje je Radzie Gminy, a informacja trafia do Zebrania za pośrednictwem Sołtysa. Brakuje jednak jasnego obowiązku pisemnego śladu odpowiedzi.
Proponowana zmiana	Dodać ustęp: „Wnioski, pytania i uchwały Zebrania Wiejskiego kierowane do organów Gminy wymagają pisemnej odpowiedzi albo pisemnej informacji o sposobie załatwienia sprawy. Informacja ta podlega przedstawieniu na najbliższym Zebraniu Wiejskim i odnotowaniu w protokole.”
Uzasadnienie	Zapis wzmacnia odpowiedzialność organów gminy wobec mieszkańców i zapewnia ciągłość spraw. Mieszkańcy powinni wiedzieć, czy ich wniosek został przyjęty, odrzucony, przekazany dalej albo pozostaje w toku.

Uwaga 12 Dotyczy	§ 9 i § 16 - procedura odwołania Sołtysa
Problem	Projekt przewiduje możliwość odwołania Sołtysa, ale procedura wymaga doprecyzowania: terminu zwołania zebrania, prawa Sołtysa do odniesienia się do zarzutów oraz bezpiecznika frekwencyjnego lub minimalnego progu poparcia.
Proponowana zmiana	Dodać przepisy: „Wójt zwołuje Zebranie Wiejskie w sprawie odwołania Sołtysa w terminie 30 dni od dnia złożenia prawidłowego wniosku. Wniosek o odwołanie Sołtysa wymaga pisemnego uzasadnienia, które przedstawia się mieszkańcom przed głosowaniem. Sołtys, którego dotyczy wniosek, ma prawo przed głosowaniem przedstawić swoje stanowisko. Odwołanie Sołtysa następuje w głosowaniu tajnym. Dla skuteczności odwołania wymagany jest udział w głosowaniu co najmniej 1/10 mieszkańców uprawnionych do głosowania albo inny minimalny próg określony przez Radę Gminy po analizie prawnej.”
Uzasadnienie	Odwołanie Sołtysa jest jedną z najpoważniejszych decyzji mieszkańców. Procedura powinna chronić zarówno mieszkańców przed nadużyciami, jak i Sołtysa przed odwołaniem bez możliwości odniesienia się do zarzutów. Wprowadzenie terminu i minimalnego progu udziału ogranicza ryzyko destabilizacji Sołectwa przez bardzo małą grupę osób.

Uwaga 13 Dotyczy	§ 17-19 - mienie komunalne
Problem	Projekt mocno akcentuje bieżący zarząd Sołtysa i zgodę Wójta na zmianę sposobu zagospodarowania, ale nie daje wystarczająco wyraźnego narzędzia Zebraniu Wiejskiemu do wnioskowania o mienie i opiniowania sposobu jego wykorzystania.
Proponowana zmiana	Dodać ustęp: „Zebranie Wiejskie opiniuje sposób korzystania z mienia komunalnego przekazanego Sołectwu

	oraz może występować do Wójta z wnioskami o przekazanie, udostępnienie, współkorzystanie albo zmianę sposobu wykorzystania mienia służącego potrzebom mieszkańców."
Uzasadnienie	Mienie komunalne wykorzystywane na terenie Sołectwa służy wspólnocie mieszkańców. Zebranie Wiejskie powinno mieć wyraźnie zagwarantowaną możliwość opiniowania sposobu korzystania z takiego mienia oraz występowania z wnioskami w sprawach miejsc wspólnych.

Uwaga 14 Dotyczy Problem	§ 17-19 - odmowa dotycząca mienia
Proponowana zmiana	Projekt nie przewiduje obowiązku pisemnego uzasadnienia odmowy w sprawach dotyczących przekazania lub wykorzystania mienia komunalnego na potrzeby Sołectwa. Dodać ustęp: „Odmowa uwzględnienia wniosku Zebrania Wiejskiego dotyczącego przekazania, udostępnienia albo sposobu wykorzystania mienia komunalnego wymaga pisemnego uzasadnienia. Informację o odmowie przedstawia się na najbliższym Zebraniu Wiejskim. Zebranie Wiejskie może skierować sprawę do Rady Gminy w celu rozpatrzenia.”
Uzasadnienie	Pisemne uzasadnienie zwiększa przejrzystość decyzji dotyczących majątku publicznego. Możliwość skierowania sprawy do Rady Gminy wzmacnia kontrolę nad decyzjami dotyczącymi przestrzeni i mienia ważnego dla mieszkańców.

Uwaga 15 / Dotyczy Problem	§ 16 - wybory uzupełniające i ciągłość działania Sołectwa Projekt przewiduje wybory uzupełniające w przypadku pisemnego zrzeczenia się funkcji, odwołania albo śmierci Sołtysa, jednak wymaga doprecyzowania terminu zarządzenia i przeprowadzenia wyborów uzupełniających. Brak jednoznacznego terminu może prowadzić do sytuacji, w której Sołectwo przez dłuższy czas pozostaje bez organu wykonawczego, co osłabia bieżące funkcjonowanie wspólnoty mieszkańców, obieg dokumentów, wykonywanie uchwał Zebrania Wiejskiego oraz reprezentowanie spraw Sołectwa.
Proponowana zmiana	Dodać przepisy: „W przypadku wygaśnięcia mandatu Sołtysa wskutek pisemnego zrzeczenia się funkcji, odwołania, śmierci albo trwałej niemożności pełnienia funkcji, Wójt zarządza wybory uzupełniające Sołtysa w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia powzięcia informacji o wygaśnięciu mandatu. Zebranie Wiejskie w celu wyboru Sołtysa powinno odbyć się nie później niż w terminie 60 dni od dnia wygaśnięcia mandatu, chyba że krótszy termin wynika z przepisów prawa. Do czasu wyboru nowego Sołtysa czynności niecierpiące zwłoki związane z obiegiem dokumentów Sołectwa wykonuje osoba wskazana przez Zebranie Wiejskie albo, jeżeli nie jest to możliwe, przez Wójta, wyłącznie w zakresie techniczno-organizacyjnym.”
Uzasadnienie	Sołectwo nie powinno pozostawać przez dłuższy czas bez Sołtysa jako organu wykonawczego. Długotrwały brak Sołtysa utrudnia wykonywanie uchwał Zebrania Wiejskiego, przekazywanie dokumentacji, informowanie mieszkańców, współpracę z organami Gminy oraz gospodarowanie powierzonym mieniem. Doprecyzowanie terminu zarządzenia i przeprowadzenia wyborów uzupełniających zapewni ciągłość działania

	Sołectwa, ograniczy ryzyko sporów prawnych i wzmocni bezpieczeństwo organizacyjne mieszkańców.
Uwaga 16 / Dotyczy	§ 6 ust. 1 pkt 7 - zasady informowania mieszkańców i cyfrowe kanały informacyjne Sołectwa
Problem	Projekt przewiduje, że Sołtys informuje mieszkańców przez tablicę ogłoszeń oraz „w inny sposób przyjęty w Sołectwie”. Zapis jest potrzebny, ale zbyt ogólny w sytuacji, gdy informacje o sprawach Sołectwa mogą być przekazywane również przez strony internetowe, profile w mediach społecznościowych, grupy internetowe, pocztę elektroniczną, komunikatory, newslettery lub aplikacje internetowe. Brak zasad może prowadzić do niejasności, który kanał jest oficjalny, kto odpowiada za publikowane treści, kto posiada dostęp do kont i archiwów oraz czy zasoby cyfrowe są przekazywane po zmianie Sołtysa.
Proponowana zmiana	Dodać przepisy: „W przypadku korzystania przez Sołectwo z cyfrowych kanałów informacyjnych, w szczególności strony internetowej, profilu w mediach społecznościowych, grupy internetowej, poczty elektronicznej, newslettera, komunikatora lub aplikacji internetowej, kanały te powinny być jednoznacznie oznaczone jako oficjalne kanały informacyjne Sołectwa albo jako kanały społeczne, prywatne lub pomocnicze. Oficjalne kanały informacyjne Sołectwa służą przekazywaniu mieszkańcom informacji o sprawach publicznych Sołectwa, w szczególności o terminach Zebrań Wiejskich, porządku obrad, uchwałach, konsultacjach społecznych, funduszu sołeckim, wnioskach mieszkańców, wydarzeniach oraz sprawach istotnych dla lokalnej wspólnoty. Oficjalne cyfrowe kanały informacyjne Sołectwa prowadzi Sołtys albo osoba upoważniona przez Sołtysa za wiedzą Rady Sołeckiej. Informacja o osobach administrujących oficjalnymi kanałami powinna być jawna dla mieszkańców. Dostęp do oficjalnych cyfrowych kanałów informacyjnych Sołectwa, w tym konta administracyjne, adresy poczty elektronicznej, archiwa komunikatów, materiały graficzne i inne zasoby cyfrowe związane z działalnością Sołectwa, stanowią element dokumentacji Sołectwa i podlegają przekazaniu nowo wybranemu Sołtysowi w protokole zdawczo-odbiorczym. Kanały prowadzone prywatnie lub społecznie przez mieszkańców, członków Rady Sołeckiej, byłych Sołtysów, byłych radnych albo inne osoby nie mogą być przedstawiane jako oficjalne kanały Sołectwa, jeżeli nie zostały formalnie przyjęte jako takie przez właściwe organy Sołectwa lub Gminy.”
Uzasadnienie	Doprecyzowanie zasad informowania mieszkańców zwiększy przejrzystość komunikacji, zapewni ciągłość działania Sołectwa i ograniczy ryzyko mylenia kanałów prywatnych, społecznych oraz oficjalnych. Zapis nie narzuca konkretnego narzędzia technicznego ani konkretnej domeny, lecz ustanawia podstawową zasadę jawności, odpowiedzialności, rozdzielenia kanałów oficjalnych od prywatnych oraz protokolarnego przekazywania zasobów cyfrowych związanych z działalnością Sołectwa.
Uwaga 17 / Dotyczy	Dobre praktyki samorządowe - katalog kompetencji Zebrania Wiejskiego i zadań Rady Sołeckiej
Problem	Projekt statutu zawiera podstawowy opis organów Sołectwa, ale nie porządkuje wprost praktycznych mechanizmów, które w wielu sołectwach wzmacniają udział mieszkańców: rozpatrywania sprawozdań,

	planowania działań, opiniowania inwestycji i remontów, zbierania wniosków mieszkańców oraz społecznej kontroli nad realizacją ustaleń. Bez takiego doprecyzowania Zebranie Wiejskie może pozostać wyłącznie miejscem podejmowania pojedynczych uchwał, a nie realnym forum wspólnoty mieszkańców.
Proponowana zmiana	Dodać przepisy uzupełniające katalog kompetencji Zebrania Wiejskiego oraz zadań Rady Sołeckiej, np.: „Do kompetencji Zebrania Wiejskiego należy w szczególności: rozpatrywanie informacji i sprawozdań Sołtysa oraz Rady Sołeckiej, przyjmowanie kierunków działania Sołectwa, opiniowanie spraw dotyczących mienia komunalnego i przestrzeni publicznych znajdujących się na terenie Sołectwa, opiniowanie istotnych inwestycji i remontów dotyczących Sołectwa, zgłaszanie wniosków do organów Gminy oraz ocena sposobu realizacji uchwał i wniosków mieszkańców.” Dodać również: „Rada Sołecka wspiera Sołtysa w przygotowaniu projektów uchwał i wniosków, zbiera propozycje mieszkańców, opiniuje sprawy przedstawiane Zebraniu Wiejskiemu, wspiera przygotowanie propozycji do funduszu sołeckiego, monitoruje realizację uchwał i wniosków oraz współpracuje z organizacjami społecznymi, inicjatywami mieszkańców oraz społecznie działającymi inicjatywami mieszkańców oraz społecznie działającymi grupami mieszkańców na rzecz Sołectwa, przy zachowaniu kompetencji organów Sołectwa.”
Uzasadnienie	Takie rozwiązanie nie ogranicza kompetencji organów Gminy, ale porządkuje lokalny obieg spraw i wzmacnia praktyczny sens Zebrania Wiejskiego. Wdraża dobre praktyki spotykane w statutach sołectw w Polsce: rozliczalność Sołtysa i Rady Sołeckiej, możliwość oceny realizacji wcześniejszych ustaleń, planowanie działań na kolejny okres, opiniowanie lokalnych inwestycji oraz zbieranie wniosków mieszkańców. Dzięki temu mieszkańcy nie głosują w oderwaniu od informacji o stanie spraw, lecz otrzymują narzędzia do świadomego współdecydowania o sprawach Sołectwa.

Uwaga 18 / Dotyczy	§ 17-19 - monitoring, bezpieczeństwo mienia komunalnego i przestrzeni publicznej
Problem	Projekt statutu reguluje korzystanie z mienia komunalnego i bieżący zarząd nad mieniem przekazanym Sołectwu, ale nie odnosi się do monitoringu wizyjnego. W praktyce monitoring może dotyczyć świetlicy, placu zabaw, terenu przy obiektach publicznych, miejsc spotkań mieszkańców lub innych elementów mienia gminnego. Brak zasad może powodować niejasność, kto odpowiada za monitoring, kto ma dostęp do nagrań, jak długo nagrania są przechowywane i kiedy można je udostępnić.
Proponowana zmiana	Dodać przepisy: „W przypadku stosowania monitoringu wizyjnego na terenie mienia komunalnego wykorzystywanego przez Sołectwo albo w przestrzeni publicznej Sołectwa, monitoring może być prowadzony wyłącznie na zasadach określonych w przepisach prawa, z poszanowaniem przepisów o ochronie danych osobowych. Administratorem danych osobowych przetwarzanych w ramach monitoringu prowadzonego na mieniu gminnym lub w przestrzeni publicznej jest Gmina, chyba że przepisy prawa albo odrębne porozumienie stanowią inaczej. Miejsca objęte monitoringiem powinny być oznaczone w sposób

	widoczny i czytelny, a mieszkańcy powinni mieć dostęp do informacji o celu monitoringu, administratorze danych, okresie przechowywania nagrań, zasadach dostępu do nagrań oraz sposobie realizacji praw osób, których dane dotyczą. Dostęp do nagrań z monitoringu przysługuje wyłącznie osobom upoważnionym. Udostępnianie, kopiowanie lub rozpowszechnianie nagrań może następować wyłącznie na zasadach określonych w przepisach prawa. Sołtys, Rada Sołecka lub mieszkańcy mogą zgłaszać Wójtowi potrzebę zabezpieczenia nagrania w związku ze zdarzeniem dotyczącym bezpieczeństwa, porządku publicznego, ochrony mienia lub inną sprawą wymagającą wyjaśnienia."
Uzasadnienie	Monitoring może być użytecznym narzędziem ochrony mienia publicznego i bezpieczeństwa mieszkańców, ale nie może funkcjonować w sposób nieformalny ani zależeć wyłącznie od tego, kto posiada techniczny dostęp do kamer. Nagrania mogą zawierać wizerunki mieszkańców, dzieci, uczestników wydarzeń oraz osób korzystających ze świetlicy lub przestrzeni wspólnej. Dlatego statut powinien wskazywać podstawową zasadę legalności, przejrzystości, ograniczonego dostępu i odpowiedzialności za monitoring. Proponowany zapis nie narzuca instalacji monitoringu ani szczegółowych rozwiązań technicznych, lecz porządkuje podstawowe reguły bezpieczeństwa, ochrony danych i ciągłości działania Sołectwa.

Uwaga 19 / Dotyczy	§ 8 i § 4 - dobre praktyki partycypacji mieszkańców, jawności Zebrań Wiejskich i funduszu sołeckiego
Problem	Projekt statutu reguluje podstawowe zasady zwoływania i protokolowania Zebrań Wiejskich, ale nie doprecyzowuje standardu dobrego przygotowania zebrania, podsumowania ustaleń, informowania mieszkańców o materiałach oraz transparentnego prowadzenia spraw funduszu sołeckiego. W praktyce może to powodować, że mieszkańcy przychodzą na zebranie bez pełnej wiedzy o sprawach poddawanych pod dyskusję, a po zebraniu nie mają jasnej informacji, jakie ustalenia przyjęto, kto odpowiada za dalsze działania i na jakim etapie są wcześniejsze wnioski.
Proponowana zmiana	Dodać przepisy: „Zawiadomienie o Zebraniu Wiejskim powinno zawierać termin, miejsce i proponowany porządek obrad, a w miarę możliwości także informację o sprawach, projektach uchwał, wnioskach i materiałach, z którymi mieszkańcy mogą zapoznać się przed zebraniem. Przewodniczący Zebrania Wiejskiego przed zakończeniem obrad przedstawia podsumowanie przyjętych uchwał, zgłoszonych wniosków, ustaleń, spraw przekazanych do dalszego rozpatrzenia oraz osób lub organów odpowiedzialnych za ich dalsze prowadzenie. W sprawach funduszu sołeckiego mieszkańcom przedstawia się w szczególności zgłoszone propozycje przedsięwzięć, szacowane koszty, podstawowe informacje o stanie realizacji przedsięwzięć oraz ewentualne zmiany dotyczące wykonania funduszu. Sołectwo wspiera inicjatywy mieszkańców służące integracji lokalnej wspólnoty, pomocy sąsiedzkiej, aktywności dzieci, młodzieży i seniorów, kulturze, edukacji, ochronie środowiska, bezpieczeństwu oraz utrzymaniu porządku na terenie Sołectwa. Wójt zapewnia Sołtysowi i organom Sołectwa niezbędną pomoc organizacyjną, prawną i administracyjną w zakresie

	realizacji zadań Sołectwa, w szczególności przygotowania uchwał, wniosków, dokumentacji zebrań oraz przedsięwzięć finansowanych z funduszu sołeckiego.”
Uzasadnienie	Proponowany zapis wynika z dobrych praktyk społeczeństwa obywatelskiego promowanych m.in. w programie Masz Głos Fundacji im. Stefana Batorego oraz w materiałach organizacji wspierających aktywność lokalną. Ich wspólnym kierunkiem jest wzmacnianie realnego udziału mieszkańców, przejrzystości działania, współpracy z lokalnymi partnerami oraz odpowiedzialnego prowadzenia spraw publicznych. Dobrze Zebranie Wiejskie nie powinno ograniczać się do formalnego głosowania. Powinno być przygotowane w sposób umożliwiający mieszkańcom zapoznanie się ze sprawami przed zebraniem, udział w dyskusji oraz poznanie konkretnych ustaleń po zakończeniu obrad. Dotyczy to szczególnie funduszu sołeckiego, ponieważ o przeznaczeniu tych środków decydują mieszkańcy, a środki te pozostają częścią budżetu gminy. Doprecyzowanie tych zasad zwiększy frekwencję, ograniczy nieporozumienia, ułatwi rozliczanie działań oraz wzmocni zaufanie do organów Sołectwa.
Uwaga 20 / Dotyczy	§ 4, § 8 oraz przepisy dotyczące funduszu sołeckiego - praktyczne prawa mieszkańców Sołectwa w relacji do Sołectwa i Gminy
Problem	Projekt statutu nie porządkuje wprost katalogu praktycznych praw mieszkańców wynikających z udziału w życiu Sołectwa. W szczególności nie wskazuje jasno prawa mieszkańców do informacji przed zebraniem, zgłaszania propozycji, dostępu do dokumentów, informacji o realizacji wniosków oraz realnego udziału w decyzjach dotyczących funduszu sołeckiego. W efekcie mieszkańiec może znać jedynie formalny termin zebrania, ale nie mieć zapewnionego praktycznego dostępu do wiedzy potrzebnej do świadomego udziału w decyzjach wspólnoty.
Proponowana zmiana	Dodać przepisy: „Mieszkańcy Sołectwa mają prawo do realnego udziału w sprawach Sołectwa, w szczególności do: 1) udziału w Zebraniu Wiejskim na zasadach określonych w statucie; 2) zgłaszania wniosków, pytań, propozycji uchwał i propozycji przedsięwzięć służących wspólnocie mieszkańców; 3) wcześniejszego zapoznania się z porządkiem obrad Zebrania Wiejskiego oraz - w miarę możliwości - z projektami uchwał, wnioskami i materiałami dotyczącymi spraw poddawanych pod obrady; 4) uzyskania informacji o treści uchwał, protokołów, zgłoszonych wniosków oraz sposobie ich dalszego załatwienia; 5) informacji o stanie realizacji uchwał Zebrania Wiejskiego, wniosków mieszkańców, spraw w toku, przedsięwzięć sołeckich oraz zadań finansowanych z funduszu sołeckiego; 6) zgłaszania propozycji do funduszu sołeckiego i udziału w podejmowaniu decyzji o przeznaczeniu środków funduszu sołeckiego w trybie przewidzianym przepisami prawa; 7) dostępu do dokumentów dotyczących spraw Sołectwa, w tym funduszu sołeckiego, na zasadach jawności życia publicznego i z zachowaniem przepisów o ochronie danych osobowych; 8) otrzymania informacji zwrotnej o sposobie rozpatrzenia spraw skierowanych przez Zebranie Wiejskie do organów Gminy; 9) równego dostępu do informacji przekazywanych przez oficjalne kanały informacyjne Sołectwa. Organy Sołectwa oraz organy Gminy, w zakresie swoich kompetencji, powinny wykonywać zadania w sposób umożliwiający mieszkańcom korzystanie z powyższych praw.”
Uzasadnienie	Materiały programu Masz Głos i dobre praktyki

	społeczeństwa obywatelskiego podkreślają, że mieszkańcy wsi powinni nie tylko formalnie uczestniczyć w zebraniu, ale realnie wiedzieć, nad czym decydują, mieć możliwość zgłaszania propozycji, zapoznać się z dokumentami dotyczącymi funduszu sołeckiego i otrzymywać informację zwrotną o podjętych ustaleniach. Szczególnie istotne jest rozróżnienie, że o przeznaczeniu funduszu sołeckiego decydują mieszkańcy na Zebraniu Wiejskim, a wykonanie tych decyzji następuje w ramach budżetu gminy. Wprowadzenie katalogu praktycznych praw mieszkańców nie tworzy nowego organu ani nie ogranicza kompetencji Gminy. Porządkuje natomiast zasady udziału mieszkańców, wzmacnia przejrzystość, zmniejsza ryzyko konfliktów i ułatwia korzystanie ze statutu jako realnego narzędzia samorządności lokalnej.
--	---

Uwaga 21 / Dotyczy	§ 4, § 7, § 8 oraz przepisy dotyczące realizacji inicjatyw lokalnych - partnerstwo Sołectwa z organizacjami społecznymi, inicjatywami mieszkańców i działaniami dobroczynnymi
Problem	Projekt statutu nie wskazuje wprost, że lokalne organizacje społeczne, koła gospodyń wiejskich, stowarzyszenia, fundacje, OSP, inicjatywy mieszkańców oraz działania dobroczynne mogą być partnerami Sołectwa w realizacji działań służących mieszkańcom. W praktyce może to prowadzić do traktowania takich podmiotów wyłącznie jako petentów, mimo że często wykonują realną pracę społeczną, integracyjną, kulturalną, edukacyjną, pomocową i organizacyjną na rzecz wspólnoty.
Proponowana zmiana	Dodać przepisy: „Sołectwo może współpracować z organizacjami pozarządowymi, kołami gospodyń wiejskich, ochotniczymi strażami pożarnymi, stowarzyszeniami, fundacjami, inicjatywami mieszkańców oraz grupami mieszkańców działającymi społecznie na rzecz lokalnej wspólnoty. Współpraca może dotyczyć w szczególności inicjatyw społecznych, kulturalnych, edukacyjnych, integracyjnych, międzypokoleniowych, młodzieżowych, senioralnych, porządkowych, promocyjnych, ekologicznych, bezpieczeństwa, miejsc wspólnych oraz działań dobroczynnych, pomocowych i wolontariackich. Współpraca odbywa się z poszanowaniem zasad pomocniczości, partnerstwa, jawności, suwerenności stron, równego traktowania i dobra wspólnoty mieszkańców. Organizacje, inicjatywy mieszkańców oraz grupy mieszkańców działające społecznie na rzecz lokalnej wspólnoty mogą być zapraszane do współorganizacji przedsięwzięć, konsultowania planów działania Sołectwa, przygotowywania propozycji do funduszu sołeckiego, prowadzenia działań społecznych, dobroczynnych i wolontariackich oraz realizacji inicjatyw służących mieszkańcom, na zasadach określonych przez Zebranie Wiejskie, Sołtysa, Radę Sołecką lub odrębne porozumienia. Współpraca z organizacjami społecznymi, inicjatywami

	mieszkańców oraz grupami mieszkańców działającymi społecznie na rzecz lokalnej wspólnoty nie powoduje nadania im statusu organu Sołectwa, nie uprawnia ich do reprezentowania Sołectwa, podejmowania decyzji w imieniu Zebrania Wiejskiego, Sołtysa lub Rady Sołeckiej ani do samodzielnego dysponowania mieniem komunalnym lub środkami publicznymi. Zakres współpracy powinien wynikać z uchwały Zebrania Wiejskiego, ustaleń z Sołtysem i Radą Sołecką albo odrębnego porozumienia, z zachowaniem przepisów prawa. Zebranie Wiejskie może rekomendować współpracę z organizacjami społecznymi, inicjatywami mieszkańców lub grupami mieszkańców działającymi społecznie przy realizacji uchwał, inicjatyw lokalnych, wydarzeń, działań dotyczących mienia wspólnego oraz przedsięwzięć finansowanych z funduszu sołeckiego, z zachowaniem przepisów prawa i zasad gospodarowania środkami publicznymi."
Uzasadnienie	Sołectwo jest wspólnotą mieszkańców, a nie wyłącznie strukturą administracyjną. W praktyce wiele działań służących mieszkańcom realizują lokalne organizacje społeczne, koła gospodyń wiejskich, OSP, stowarzyszenia, fundacje, wolontariusze, inicjatywy sąsiedzkie i mieszkańcy działający dobrowolnie. Statut powinien tworzyć ramy do ich partnerskiego traktowania, przy jednoczesnym zachowaniu jasnego podziału kompetencji: organami Sołectwa pozostają Zebranie Wiejskie i Sołtys, a Rada Sołeczka wspomaga działalność Sołtysa. Proponowany zapis nie tworzy nowego organu Sołectwa i nie przenosi kompetencji publicznych na organizacje społeczne, inicjatywy mieszkańców ani społecznie działające grupy mieszkańców. Wprowadza natomiast zasadę, że aktywne podmioty lokalne mogą być partnerami w działaniach na rzecz mieszkańców, a nie wyłącznie petentami. Jest to zgodne z zasadami pomocniczości, partnerstwa, jawności i współpracy administracji publicznej z organizacjami społecznymi oraz z dobrymi praktykami społeczeństwa obywatelskiego promowanymi m.in. w programie Masz Głos. Szczególne uwzględnienie działań dobroczynnych i pomocowych wzmacnia lokalną solidarność oraz pozwala lepiej reagować na potrzeby dzieci, młodzieży, seniorów, rodzin, osób w trudniejszej sytuacji i całej wspólnoty mieszkańców.
Uwaga 22 / Dotyczy	§ 21 - inicjatywa mieszkańców Sołectwa Warkały w sprawie zmiany Statutu
Problem	Projekt przewiduje, że zmiany Statutu dokonywane są z inicjatywy Rady Gminy, Wójta lub na wniosek Zebrania Wiejskiego, jednak nie określa trybu, w jakim mieszkańcy mogą doprowadzić do rozpatrzenia takiego wniosku

	przez Zebranie Wiejskie. W praktyce może to ograniczać realną inicjatywę mieszkańców i uzależniać wniesienie sprawy pod obrady od decyzji organów Sołectwa lub Gminy.
Proponowana zmiana	Dodać do § 21 kolejne ustępy: „Z wnioskiem o podjęcie przez Zebranie Wiejskie inicjatywy zmiany Statutu Sołectwa może wystąpić grupa co najmniej 10 mieszkańców Sołectwa Warkały uprawnionych do udziału w Zebraniu Wiejskim z prawem głosu albo grupa co najmniej 1/10 mieszkańców Sołectwa uprawnionych do udziału w Zebraniu Wiejskim z prawem głosu. Wniosek powinien zawierać wskazanie proponowanego zakresu zmian, krótkie uzasadnienie oraz podpisy mieszkańców popierających wniosek. Sołtys jest obowiązany ująć sprawę rozpatrzenia wniosku o zmianę Statutu Sołectwa w porządku obrad najbliższego Zebrania Wiejskiego, nie później jednak niż w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku. Zebranie Wiejskie, po rozpatrzeniu wniosku mieszkańców, może podjąć uchwałę o wystąpieniu do Rady Gminy Jonkowo z wnioskiem o zmianę Statutu Sołectwa. Uchwała Zebrania Wiejskiego w sprawie wystąpienia o zmianę Statutu Sołectwa wraz z uzasadnieniem i listą mieszkańców popierających inicjatywę jest przekazywana Wójtowi oraz Przewodniczącemu Rady Gminy w terminie 7 dni od dnia jej podjęcia. Informację o dalszym sposobie procedowania wniosku przedstawia się mieszkańcom Sołectwa na najbliższym Zebraniu Wiejskim oraz w sposób zwyczajowo przyjęty w Sołectwie.”
Uzasadnienie	Obecne brzmienie § 21 nie narusza kompetencji Rady Gminy, ale nie daje mieszkańcom czytelnego narzędzia uruchomienia procedury wniosku Zebrania Wiejskiego o zmianę Statutu. Proponowany zapis wzmacnia samorządność lokalną, porządkuje inicjatywę mieszkańców i zapewnia, że istotne propozycje zmian będą rozpatrywane przez Zebranie Wiejskie w określonym terminie. Rozwiązanie nie odbiera kompetencji Radzie Gminy ani Wójtowi, ponieważ ostateczne uchwalenie lub zmiana statutu jednostki pomocniczej należy do Rady Gminy po przeprowadzeniu wymaganych konsultacji. Zapis zapewnia natomiast mieszkańcom Sołectwa Warkały realną, przejrzystą i formalną ścieżkę inicjowania zmian w statucie, jeżeli w przyszłości okaże się, że jego postanowienia wymagają

	korekty.
--	----------

Podsumowanie

Przedstawione propozycje nie mają na celu utrudnienia pracy organów Gminy ani Sołectwa. Ich celem jest stworzenie statutu, który będzie praktyczny, przejrzysty i odporny na konflikty interpretacyjne. Statut powinien wzmacniać Zebranie Wiejskie, jawność dokumentów, rozliczalność Sołtysa i Rady Sołectkiej, udział mieszkańców, partnerstwo z organizacjami społecznymi oraz możliwość uporządkowanego inicjowania zmian Statutu przez mieszkańców Sołectwa Warkały.

Wnoszę o uwzględnienie powyższych uwag w dalszych pracach nad Statutem Sołectwa Warkały.

Miejscowość i data:

Podpis zgłaszającego: